

Egentligen var hon redan död. Hon dog för en vecka sedan när beskedet kom. Hon dog för tjugofyra år sedan när det hände. Det fruktansvärda. Som nu hade kommit upp till ytan igen och släckt allt hopp om framtiden. Sveket från Tobias gjorde varken till eller från. Det var i alla fall vad hon intalade sig.

Hon hade planerat sin sorti in i minsta detalj. En sista vecka som levande död för att ordna upp resterna av sitt liv, gå igenom alla minnen, göra ett bokslut. Nu var hon färdig och hon tvekade inte. Hon satt i sin morgonrock i soffan i vardagsrummet och stirrade ut genom fönstret. Himlen var grå och stilla, den enda rörelse hon såg var röken som bolmade ur fabrikerna nere i hamnen.

Naturen var kall och sluten och november.

Hon lyfte vinglasen och drack. Hon kände inte längre något rus, bara en värme, ett lager av bomull runt själen som dämpade hennes ångest. Den senaste veckan hade hon druckit konstant, men utan att supa sig full. Vinet som hon köpt hade hon konsumerat sakta och målmedvetet. På samma sätt hade hon gjort sina förberedelser.

Slutet skulle komma som en lättnad.

Taggen som gnagt i hennes bröst i över tjugo år skulle lösas upp och försvinna. Bilderna skulle inte längre väcka henne om natten, inte flimra förbi bakom ögonlocken på dagen. Hon var inte rädd.

Livets ironi, tänkte hon och drack. Det var livets ironi att hon gått ovetande så länge om hur det som hände hade förstört hen-

nes kropp. Först nu, när hon just fyllt fyrtio, fick hon veta.

Hon hade burit på en vilande förbannelse som gav sig till känna först när hon själv sökt en förklaring till varför hon och Tobias inte fick några barn. Då kom svaret som en andra våg av ondska. Minnena vaknade till liv och trängde in i hennes huvud, bröst och sköte.

Hela hennes vuxna liv hade hon närt drömmen om att få barn. När den möjligheten inte längre fanns var allt meningslöst.

Hon tömde glaset och reste sig. Gick in i sovrummet och fram till spegeln. Det fanns inget där att se, hon var som genomskinlig. På golvet bredvid spegeln stod dockskåpet hon lyft fram ur en av garderoberna. Dockskåpet hon fick när hon fyllde fyra år och som hon älskat sedan dess. Hon satte sig på knä och tittade in i rummen, såg familjen som satt vid matsalsbordet och åt middag. På en handgjord tavla på väggen hade hennes pappa skrivit: Till Eva på födelsedagen.

Eva. Namnet på den första kvinnan, hon som var moder till allt liv. Att hon fått just det namnet hade gjort henne lycklig. Redan som barn hade hennes roll varit klar. Hon var mamma till dockorna och skulle bli mamma på riktigt. Att ta hand om andra och hjälpa till. Vara sträng ibland men snäll för det mesta. Nu hade drömmen spruckit och hennes namn kändes som ett hån. Hon skulle aldrig få några barn och Tobias hade lämnat henne för en annan kvinna.

Hon gick ut i köket. Tog två Sobril och återvände till soffan i vardagsrummet. Framför henne på bordet låg fotografierna som hon med omsorg valt ut. Hennes släktingar sedan fyra generationer. Hon hade gått igenom varenda bild i sina album och valt en för varje person.

I översta raden låg porträtten av hennes farmorsmor och far; svartvita bilder som gulnat genom åren. Mannen och kvinnan var allvarliga och sorgsna, tomma blickar in i kameran. Hårda ansikten i en hård tid, tänkte hon. I dag ser ingen ut så på ett fotografi även om sorgen inuti är stor.

Sedan följde bilderna på farmor och farfar som nyförlovade framför bondgården i Örnsköldsvik.

8 Mamma Gun och pappa Lars på bröllopsfotografiet med ögon bara för varandra. Så hade det alltid varit, de levde i sin egen

slutna värld och släppte sällan in någon. Hon hoppades att de skulle sakna henne mer som död än levande.

Porträtten i sista raden visade hennes stolta bror i studentmössa, runda glasögon och kortklippt hår, blicken stadig och betydget i höger hand. Hon själv leende i fotbollsmålet med händerna lyfta för att visa upp sina nya handskar. Femton år med rak lugg, fräknar och tandställning. Hon visste varför hon valt just den bilden. Det var veckan innan det fasansfulla händelse. Hennes sista vecka som lycklig. Hennes sista vecka som barn.

Hon lät blicken vandra i rummet. Runt omkring henne stod staplar av bananlådor och flyttkartonger som hon burit upp från källaren. Allt som hon sparat genom livet fanns där. Hon hade ägnat de sista dagarna åt att gå igenom dessa lådor. Här fanns teckningar från dagis, klassfotografier, smycken, kärleksbrev, simborgarmärken och diplom, kassetband med favoritlåtar, betydget och en mängd andra saker som hon inte förmått sig att slänga.

Summan av hennes materiella existens. Snart var det allt som fanns kvar. Det och hennes dagböcker.

Hon tömde vinflaskan och reste sig, märkte hur hon vinglade till. Nu var hon rejält berusad, men hon hade fortfarande tillräcklig kontroll för att utföra det hon planerat. Hon gick fram till bokhyllan och lät pekfingret vandra längs raden av dagböcker, räknade dem till trettiosex. Trettiosju med den hon lagt på posten i morse. Där berättade hon allt. Det fanns inte längre något att dölja.

Han som snart skulle läsa dessa rader var den ende som skulle sörja henne. Egentligen borde hon kanske ha sagt något till honom, men då fanns risken att hon skulle ändra sig, och det ville hon inte.

Åter i soffan började hon nedräkningen. Klockan slog snart tolv. Mitt på dagen och mitt i ett liv som redan var slut. Hon tittrade på dörren till arbetsrummet. När hon gick in där skulle hon aldrig mer komma ut. Tårarna steg i ögonen, hon snörvlade till. Det var inget hon hade räknat med, hon ville inte gråta eller känna självömkan. Beslutet var hennes eget och den enda vägen bort från smärtan. Hon reste sig.

Handtaget på dörren var kallt i handen när hon öppnade. Mitt 9

på golvet stod stolen som hon ställt fram, i taket hängde repet. På väggen ett fotografi från klassresan.

Den värkande taggen trängde djupare in i hennes bröst. Unga pojkar och flickor som log mot kameran och livet. Hon hade satt upp det på väggen som en påminnelse ifall hon skulle tveka. Det gjorde hon inte.

Hon slängde morgonrocken på golvet och steg naken upp på stolen. Lade snaran runt halsen, svalde. Knuten i takkroken såg säker ut. Med ena hälen sparkade hon stolen bakåt.

I fallet såg hon de två killarna med armarna runt varandras axlar, håfullt leende.

Huvudet ryckte till, hon kände repet mot struphuvudet, hörde stolen slå i golvet. Det sista hon tänkte var att hon inte bröt nacken. Då ångrade hon sig plötsligt. Sedan svartnade allt.

Johan Axberg stod vid fönstret i sin lägenhet och blickade ut över Stora Torget.

Därnere vaknade staden i ett gråblekt ljus. Det var luciadagens morgon och på torget rörde sig redan ett myller av människor. Elva dagar kvar till julafton och ingen tid att förlora.

Axberg gäspade och såg en svart labrador markera revir på statyn av Gustav II Adolf. Ägaren tittade generat bort och ryckte i kopplet. Vid bänken som låg närmast Systembolaget på Torggatan stod två män med jeansjackor och huttrade. Trots att Axberg börjat vänja sig vid deras närvaro kunde han inte låta bli att tycka synd om dem. Kylan hade varit svår de senaste veckorna.

Han fyllde på kaffekoppen och återvände till fönstret. Han var trött efter en natt med mycket arbete och lite sömn. Denna ljusets dag föregicks alltid av ungdomsfylla, lägenhetsbråk och rattfylleri. Att det dessutom varit fredagskväll gjorde inte saken bättre. Som tur var hade det inte varit någon bilolycka eller eldsvåda under natten.

Termometern utanför fönstret visade på minus sexton. Nu var det dock varmare luft på väg in och tunga moln rullade in över hustaken från söder. Axberg hoppades att det äntligen skulle komma snö. Mörkret började bli outhärdligt och att trampa barmark i december hörde inte till vanligheterna.

Han suckade och tände en cigarett. Lät blicken vandra längs de svarta grenarna på träden runt torget. Hösten hade varit den tyngsta på länge. Carolina hade bestämt att de skulle ta en paus i förhållandet och flyttat till Stockholm. Hon hade blivit erbju-

den ett vikariat på TV4 som hon genast tackat ja till. En sådan chans kunde hon inte missa, det måste han förstå. Dessutom behövde hon tid att tänka.

Sex månader. Så långt var vikariatet, och så länge skulle hon vara borta.

Axberg hade blivit förtvivlad och försökt övertala henne att stanna. Efter deras förra uppehåll, som helt berodde på att han varit otrogen, hade han fått kämpa hårt för att vinna henne tillbaka. Han hade fogat sig i hennes önskemål om att flytta ihop, de hade köpt den här lägenheten där han nu bodde ensam. Och framför allt: de hade försökt få barn. Men Carolina hade inte blivit gravid.

I två år hade de kämpat. De hade följt temperaturkurvor, provat ägglossningstest och älskat så ofta de orkade. För varje månad utan resultat växte sig besvikelsen större. Till slut ville Carolina att de skulle söka hjälp. Han hade sagt tvärt nej. Då hade hon i hemlighet sökt upp en gynekolog och fått veta att henne var det minsann inget fel på.

Sedan var det hans tur. Han hade vägrat. Beskedet att hans spermier var odugliga var inget han ville leva med. Gick det så gick det, annars inte. De var faktiskt två om problemet, och om hon ville att han skulle fria, måste de kunna rida ut sådana här stormar. Men Carolina hade svarat med tysthet. I samma veva kom erbjudandet om arbete i Stockholm och pausen i förhållandet var ett faktum. Tidsfristen gick ut på nyårsafton. Då skulle Carolina bestämma sig.

Till dess gick han ensam i en alltför stor lägenhet och kände tomheten växa för varje dag.

Axberg blåste ut en strimma rök och såg den stiga mot taket. Nere i hamnen bolmade röken ur fabrikerna, blev till imaginära spiror på tornen i stenstaden. Han hade växt fast i sin väntan, blivit nedstämd och tappat initiativförmågan. Inte i arbetet som kriminalkommissarie och chef för länskriminalen, där fanns nyfikenheten och glädjen fortfarande kvar. Det var hans privatliv som stagnerat. Han betraktade röken från skorstenarna igen, insåg att han saknade dess rörelse och strävan uppåt.

12 Axberg fimpade. Två skator pickade på marken utanför Reines korvkiosk, en buss körde norrut på Esplanaden. Solens strålar

vandrade sakta uppför tornen på Hotel Knaust. Axbergs förra lägenhet var omgjord till ett attraktivt hotellrum för konferensdeltagare och lycksökare på kasinot.

När han blev tvingad att flytta hade han och Carolina hittat den här lägenheten på fjärde våningen i Hirschka huset med stadsvapnet i form av en drake som vindflöjel på taket.

Hoppas vindarna vänder igen, tänkte Axberg och såg klockan på Stadshuset bli tio. Gubbarna nere vid bänken började röra sig i riktning mot Bolaget. I Vängåvan kom en man med grön anorak springande förbi den torrlagda fontänen, han löpte i riktning mot busstorget som om han för sitt liv inte ville missa nästa buss.

Axberg bestämde sig för att sätta fart, först frukost, sedan en timmes sömn för att kompensera nattens vakna timmar, sedan polishuset och de väntande pappershögarna.

Det var en bra plan. Han värmdde havregrynsgröt i mikron, gjorde två hårdbrödmackor med messmör och hällde upp äppeljuice.

Sundsvalls Tidning hade en stor bild på årets lucia på framsidan. Axberg kom ihåg när Carolina var lucia. Hon hade varit den vackraste någonsin; en ängel med ett rött band om midjan och levande ljus i en krona som svävade på det blondvågiga håret. Han kände en klump i halsen. Vad skulle han göra om hon inte kom tillbaka?

Kanske hade hon redan träffat en ny man nere i Stockholm, en man som hon kunde få barn med. Hon var trettiosju år och vågade kanske inte vänta längre. Tankarna var ovälkomna men trängde sig på. På sista tiden hade deras telefonkontakt avtagit betänkligt, och nu hade de inte talats vid på över en vecka.

Axberg reste sig och dukade av. Han hade ringt de senaste tre gångerna och nu var det hennes tur. Stoltheten förbjöd honom att vara för angelägen. Ville hon vara ifred skulle inte han störa.

I lägenheten under vred någon på en kran och började slamma med porslin. Axberg såg på högen av tallrikar, glas och snabbmatsförpackningar som tornade upp sig på diskbänken. På golvet stod två soppåsar som hade börjat lukta. Sedan, tänkte han. Bara jag får sova en timme. Han ringde till farmor Rosine på Frösön och hörde efter att allt var som det skulle. Det var den

vanliga värken i höften men inget nytt. Han gick in i sovrummet, drog ned rullgardinen och lade sig på sängen och somnade nästan genast.

Han vaknade av att mobilen ringde. Först visste han inte var han var. Han hade sovit djupt och drömmen om Carolina som gravid lucia hade varit skrämmande verklig.

Med ett ryck satte han sig upp, kände kläderna klibba mot kroppen. Kom på fötter och gick ut i hallen, slet fram mobilen ur jackfickan.

– Hallå, Axberg här, kraxade han.

– Hej, det är Pablo. Var är du nånstans?

Axberg hörde genast att något var fel. Kriminalinspektör Pablo Carlén darrade på rösten. I normala fall var hans yngre kollega lugn och kontrollerad. Han tappade bara fattningen när folk blottade rasistiska fördomar, något som han kämpat mot sedan den dag han blev adopterad från Colombia som treåring. Men då blev han förbannad, nu var han skärrad.

– Jag är hemma, sa Axberg. Vad är det som har hänt?

– En man har blivit skjuten på Hotel Knaust. Han hittades alldeles nyss.

– Vad är det du säger?

– Att han är död, skjuten rakt i hjärtat.

För en kort stund stod Axberg som fastfrusen i ögonblicket. Han kunde inte tro att han hört rätt. Sedan sprang han till köksfönstret, tittade ut över torget. Två radiobilar stod parkerade på gågatan utanför hotellets entré. Det var ingen mardröm.

– Exakt var på hotellet är du? sa Axberg.

– I receptionen.

– Var finns den skjutne?

– I en fåtölj på sitt rum, fjärde våningen.

– Har ni spärrat av?

– Vi håller på för fullt. Du måste komma hit direkt.

– Ja.

– Och en sak till, sa Pablo.

– Vadå?

– Jag tror att det är Rick Johnson som ligger däruppe.

14 Namnet sjönk in och bilden växte fram. Axberg kände pulsen slå på halsen. Nu förstod han varför Pablo lät så uppjagad.

– Jag kommer, sa han och tryckte bort samtalet.
Sju sekunder senare lämnade Axberg lägenheten. Han hann inte ens ta på sig jackan.